

چون خواستید نماز بگذارید صف‌های خود را [به نیکی] برپا دارید، سپس یکی از شما امامتان را بر عهده گیرد و چون تکبیر گوید، تکبیر گوید

از حطان بن عبدالله رقاشی روایت است که گفت: با ابوموسی اشعری نمازی را ادا کردم، وقتی در قعدہی نماز بود، مردی از میان جمع گفت: نماز [در قرآن] همراه با نیکوکاری و زکات آمده است. راوی می‌گوید: وقتی ابوموسی [که امام بود] نماز را به پایان رساند و سلام گفت، برگشت و گفت: چه کسی چنین و چنان گفت؟ کسی چیزی نگفت؛ پس [دوباره] پرسید: کدامیک از شما چنین و چنان گفت؟ مردم ساکت ماندند. پس گفت: ای حطان، شاید تو آن را گفتی؟ گفت: من آن را نگفتم و ترسیدم که مرا [به آن متهم و] توبیخ کنی. پس مردی از میان جمع گفت: من آن را گفتم و قصدی جز خیر نداشتم. ابوموسی گفت: مگر نمی‌دانید که در نمازتان چه بگویید؟ رسول الله - صلی الله علیه وسلم - برای ما خطبه گفت و روش ما (در دینداری) را برای ما تبیین نمود و نمازتان را به ما آموزش داد، چنانکه فرمود: «إِذَا صَلَّيْتُمْ فَأَقِيمُوا صُفُوفَكُمْ، ثُمَّ لِيُؤْمَمَكُمُ أَحَدُكُمْ فَإِذَا كَبَّرَ فَكَبِّرُوا، وَإِذَا قَالَ: {غَيْرِ الْمَعْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ} [الفاتحة: 7]، فَقُولُوا: آمِينَ، يُجِبْكُمْ اللَّهُ، فَإِذَا كَبَّرَ وَرَكَعَ فَكَبِّرُوا وَارْكَعُوا، فَإِنَّ الْإِمَامَ يَرْكَعُ قَبْلَكُمْ، وَيَرْفَعُ قَبْلَكُمْ»، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فَتِلْكَ بَيْتُكَ، وَإِذَا قَالَ: سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ، فَقُولُوا: اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ، يَسْمَعُ اللَّهُ لَكُمْ، فَإِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى قَالَ عَلَى لِسَانِ نَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ، وَإِذَا كَبَّرَ وَسَجَدَ فَكَبِّرُوا وَأَسْجُدُوا، فَإِنَّ الْإِمَامَ يَسْجُدُ قَبْلَكُمْ وَيَرْفَعُ قَبْلَكُمْ»، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فَتِلْكَ بَيْتُكَ، وَإِذَا كَانَ عِنْدَ الْقَعْدَةِ فَلْيَكُنْ مِنْ أَوَّلِ قَوْلِ أَحَدِكُمْ: التَّحِيَّاتُ الطَّيِّبَاتُ الصَّلَوَاتُ لِلَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ». «چون خواستید نماز بگذارید صف‌های خود را [به نیکی] برپا دارید، سپس یکی از شما امامتان را بر عهده گیرد و چون تکبیر گوید، تکبیر گوید و چون {غَيْرِ الْمَعْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ} گفت، آمین بگویید تا الله شما را اجابت کند؛ و چون تکبیر گفت و به رکوع رفت، تکبیر گوید و به رکوع بروید؛ زیرا امام پیش از شما به رکوع می‌رود و پیش از شما از رکوع برمی‌خیزد». آنگاه رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمود: «این در برابر آن؛ و چون سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ گفت، بگویید: اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ، الله صدای شما را می‌شنود، زیرا الله بر زبان پیامبرش - صلی الله علیه وسلم - فرموده است: سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ (الله شنید آنکه حمدش را گفت) و چون تکبیر گفت و به سجده رفت، تکبیر بگویید و به سجده بروید، زیرا امام قبل از شما به سجده می‌رود و قبل از شما [از سجده] برمی‌خیزد» آنگاه رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمود: «پس این در برابر آن؛ و چون در نشستن نماز [برای تشهد] بود، نخستین سخن هریک از شما این باشد که: التَّحِيَّاتُ الطَّيِّبَاتُ الصَّلَوَاتُ لِلَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ».

[صحیح] [رواه مسلم]

صحابی گرامی، ابوموسی اشعری - رضی الله عنه - نمازی را برای مردم امامت کرد، پس چون در نشستنی بود که تشهد در آن خوانده می‌شود مردی از نمازگزارانی که پشت سرش بودند گفت: نماز در قرآن همراه با نیکوکاری و زکات آمده است. وقتی ابوموسی - رضی الله عنه - نماز را به پایان رساند، رو به نمازگزاران کرد و پرسید: کدام یک از شما گفت: نماز در قرآن همراه با نیکوکاری و زکات آمده است؟! اما مردم ساکت ماندند و کسی از آنان چیزی نگفت، بنابراین سوالش را دوباره تکرار کرد؛ و چون کسی پاسخش را نداد ابو موسی - رضی الله عنه - گفت: ای

جَظَان، شاید تو آن را گفته‌ای؟! زیرا حطان جسور بود و به او نزدیک بود و متهم کردن او، به وی آزار نمی‌رساند و این کار باعث می‌شد فاعل واقعی اعتراف کند. پس جَظَان این اتهام را نفی کرد و گفت: ترسیدم به گمان آنکه من آن را گفته‌ام مرا توبیخ کنی. اینجا بود که مردی از میان جمع گفت: من آن را گفته‌ام و قصدی جز خیر نداشتم. چنین بود که ابوموسی در مقام معلم گفت: آیا نمی‌دانید در نمازتان چه بگویید؟! و این را از باب نفی سخنانی گفت که آن شخص در نماز گفته بود؛ سپس ابوموسی خبر داد که یک بار پیامبر - صلی الله علیه وسلم - برای آنان خطبه خواند و شریعت و نحوه دینداری‌شان را برای‌شان تبیین کرد و نمازشان را به آنان یاد داد، چنانکه فرمود: هرگاه نماز گزاردید، صف‌های‌تان را استوار دارید و در آن راست و به اعتدال بایستید، سپس یکی از آنها مردم را امامت دهد و چون امام تکبیر احرام را گفت، مانند او تکبیر گوید؛ و هرگاه سوره فاتحه را خواند و به {غیر المغضوب علیهم ولا الضالین} رسید، آمین بگوید؛ که اگر چنین کنید الله دعای شما را استجابت کند؛ و چون تکبیر گفت و به رکوع رفت، تکبیر بگوید و به رکوع بروید، زیرا امام قبل از شما به رکوع می‌رود و قبل از شما از رکوع برمی‌خیزد، پس از او جلو نزنید، زیرا آن لحظه‌ای که امام با زودتر رفتن به رکوع، زودتر از شما به دست آورده با تاخیر شما [و ماندن] در رکوع پس از بلند شدن او برای‌تان جبران می‌شود، پس آن لحظه، در برابر این لحظه؛ و در نتیجه اندازه رکوع شما همانند رکوع او شده است؛ و چون امام سمع الله لمن حمده گفت، بگویید: اللهم ربنا لك الحمد، زیرا هرگاه نمازگزاران این را بگویند الله متعال دعای‌شان و سخن‌شان را می‌شنود زیرا الله تبارک و تعالی بر زبان پیامبرش - صلی الله علیه وسلم - فرموده است: سمع الله لمن حمده (الله شنید آنکه حمد او را گفت) سپس هرگاه امام تکبیر گفت و به سجده رفت، مأمومین هم باید تکبیر بگویند و به سجده روند، زیرا امام پیش از آنان به سجده می‌رود و پیش از آنان از سجده برمی‌خیزد، پس آن لحظه در برابر آن لحظه است و سجده نمازگزاران به اندازه سجده امام می‌شود؛ و هرگاه وقت نشستن برای تشهد بود باید نخستین چیزی که نمازگزار می‌گوید این باشد که: «التحيات الطيبات الصلوات لله» یعنی: مُلک و بقا و عظمت همه‌اش شایسته الله است و همینطور نمازهای پنجگانه همه‌اش شایسته الله است. «السلام عليك أيها النبي ورحمة الله وبركاته، السلام علينا وعلى عباد الله الصالحين» یعنی: از الله تعالی سلامت از هر عیب و آفت و نقص و فساد را خواهانم و سلام خاص را متوجه پیامبرمان محمد - صلی الله علیه وسلم - می‌کنیم و سپس بر خودمان سلام می‌فرستیم و سپس بر بندگان نیکوکار الله که حقوق الله تعالی و حقوق بندگان را رعایت می‌کنند، سپس گواهی می‌دهیم که معبود به حق نیست جز الله و گواهی می‌دهیم که محمد، بنده و پیامبر اوست.

<https://sunnah.global/hadeeth/fa/show/65097>

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

